

VÍTĚZSLAV JAREŠ

Holky se čtečkou

VÍTĚZSLAV JAREŠ

Holky se čtečkou

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2022

© Vítězslav Jareš, 2022

Illustrations © Adobe Stock / Berezka_Klo

ISBN 978-80-271-3475-5

DIFUZE je proces samovolného rozptylování částic v prostoru. Veškeré látky mají tendenci přecházet z prostředí s vyšší koncentrací do prostředí s koncentrací nižší.

ŠTĚSTÍ je přirozeně těkavá látka.

PŘÍMÁ ÚMĚRA – čím více částic štěstí ztratíte ze svého prostoru, o to více jich nakonec opět získáte, pokud... pokud pro to něco uděláte.

PROLOG

„Budeš se chtít dívat na pohádky? Večer dávaj *Popelku*. Bych se najedl už předtím. I když jsem ji viděl snad tisíckrát, tak stejně... nějak mi to prostě ke Štědrému dni patří.“

Katka vděčně pohlédla směrem ke kuchyňskému koutu, kde momentálně kraloval její přítel. „Proč ne. *Popelku* mám ráda. Vážně nechceš nějak pomoci?“ Martin nedal jinak, než že připraví štědrovečerní večeři sám. Byly to jejich první Vánoce.

„Ani náhodou. Už jsem řekl. Dnes jsem vládcem kuchyně já.“

Minulý týden kuchyň zrovna konečně zařídili. „Jsi praktická a chytřá ženská, máš hlavní slovo. V tomhle nejsem moc dobrej, tak to nechám úplně na tobě,“ řekl jí Martin a ani jednou její výběr nezpochybil. Chlap, který uzná, že není v něčem mistr světa? Menší záznak poslaný Ježíškem jako takový reklamní vzorek blížícího se času dárků.

„A něco k pití? Co kdybych otevřel prosecco? Může být?“ zeptal se a mrkl na ni.

„Může? Ne! Musí,“ řekla se smíchem.

Vždyť ona si ho také zaslouží. Falešná skromnost dostane pouta a pryč s ní někam do klatby. Rozmazlovat, rozmazlovat. Nastal čas hýčkáni od druhých i sebe sama. Protože nedávno prošla dobou temna. Snesla se na ni znenadání a zasekla se do ní jako gilotina. Jenže s tupým, zrezivělým, vykousaným ostrším. Rozhodně nešlo o hladký řez, nýbrž o těžkou bolestivou ránu do týla, pomalé strádání a chřadnutí. Ale vše je už našťěstí jinak.

Večer bude Martin, jeho štědrovečerní kapr na víně a pohádky. Vždycky se na ně ráda dívala, a to ještě netušila, že se jedná o trénink. Přípravu na tvrdou realitu škodolibého života. Scénář mívá podobný. Pokud člověk chce slyšet pohádkový zvonec oznamující, že spolu žili šťastně až do konce

života, musí si projít soubojem se zlem, příkořím, bludičkami, co vám obloudí a odloudí dlouholetého partnera, a spoustou penězožravých složenek. A v životě to bohužel nemůžete hodit na hrb princi, ať se on bije s drakem se zatuchlým dechem a špinavými drápy vykukujícími z děravých „veselých“ ponožek. Ten souboj čeká na vás. Ale když budete dostatečně dlouho trpělivé a půjdete si za svým... také budete mít štedrovečerního kapra na víně od milujícího partnera, láskyplné pohledy a doteky. A pocit, že když si půjdete zabruslit, tak přestože to váš partner neumí, bude s vámi, vezme vám tašku s bruslemi a po pádu vás postaví na nohy. Je strašně prima cítit oporu v zádech.

„Lásko, tady máš.“ Martin jí podal sklenici se šumivým vínem.

„Děkuju,“ odpověděla Martinovi, ale nejen jemu. Připila i fíkusu, který si pořídila do nové domácnosti, když ji z bývalého domova rázně vypakoval ex. Ten fíkus se stal na určitou dobu jejím společníkem. Jednalo se o *Ficus lyrata*, fíkus lyrový. Honosí se majestátním zjevem, který zaujal každého, a má výrazné listy podobné sloním uším. Nastudovala si, že miluje rosení a stírání listů vlhkým hadříkem. Aspoň o někoho se mohla starat. Tak fíkus rosila a otírala navlhčenou kostičkovanou utěrkou z obchodního domu IKEA.

Říkala mu staromilsky Alfons. Hned jak ji to napadlo, pomyslela si, že to je praštné jméno, ale zrovna se vrátila z výstavy Alfonse Muchy, kterou absolvovala s dalším adeptem z internetové seznamky, který ji během dvou hodin stihl dokonale přesvědčit, že ho už nikdy nechce vidět. Svůj profil ze seznamky smazala a uvědomila si, že fíkus bude asi na dlouhou dobu jejím jediným partnerem. A tedy musí mít jméno. Přece mu nebude říkat: Dobré ráno, fíkuse lyrový! Jak ses vyspal, fíkuse lyrový? Co se dneska podívat na *Americkou krásu*, fíkuse lyrový? Ne, lepší bude nazývat ho Alfons. To je tak pitomé mít doma fíkus lyrový jménem Alfons, že se možná při jeho oslovování sama aspoň trošku pousměje. Aspoň malinko, maličko. A bylo ujednáno.

Alfons, vyčistit zuby, lístky, kořínky a jde se na kutě. Dlouho s ním mluvila nahlas. Se svým zeleným Alfonsem s majestátním zjevem a výrazný-

mi listy, připomínajícími sloní uši. Teď si musela dávat před Martinem pozor, aby v tom nepokračovala. Alfonsi, teď už spolu budeme diskutovat jenom na tajňačku. A asi čím dál míň, protože darmo naplat, tvá éra nezastupitelnosti skončila. Možná ses urazil, chápu, už nejsi můj jediný...

Ještě nedávno mu po láhvi červeného vína, kterou si koupila v akci v obchodě na rohu, rozverně zpívala *Rozvíjej se poupátko*. Ale teď konečně... zjistila jedno. Čím víc vás nepřející osud zatlačí dolů až do temných, neprobádaných ledových hlubin a čím víc se topíte v jeho nepřízni, tím víc vás to potom, když se vše náhle otočí, vystřelí z hloubky prudce vzhůru až k modré obloze bez mráčků. A o to víc si ten šťastný let k výšinám užíváte. Až se vám tají dech a proud vzduchu vám čechrá vlasy. No a potom už vás čekají jenom samá pozitiva, sociální jistoty a dovolená v Jugoslávii.

Co asi právě teď dělají její kolegyně z nočních inventur? Třeba ta, kterou přezdívaly Medúza? Připravila vánoční hostinu pro svého Břětu? Nebo Rockerka Táňa... pořád zastává názor, že vztah je jen šermířské utkání a promiskuita jediný poctivý přístup ve vztahu k chlapům? Co Pipi Punčochatá a její domácí rozbroje, jak se asi právě teď vyvíjejí? A Vránová nejspíš lítá kolem plotny, aby rodina byla spokojená.

„Cítíš, jak to voní?“ zeptal se s úsměvem Martin. *Její* Martin.

Šťastně přikývla. Ano, takhle voní spokojený život. Zavřela oči a slastně si povzdechla. Zase se z něj těšila. Ale ještě před patnácti měsíci...

ČÁST PRVNÍ

KATKA

KÁVA S KRAPET SKOTSKÝ

„Dáš si kafe?“ zeptala se Katka.

Pavel ztěžka dosedl na židli u kuchyňského stolu, povzdechl si, založil ruce za hlavu a zaklonil se. „Jo, díky.“ Zíral do stropu. Dneska si kafe dá. „Kápní mi tam krapet skotský. Ty pohřby...“ Podíval se na svůj černý oblek. „Mám ho na sobě podruhé. Poprvý když se zabil Přemek na motorce,“ řekl zamyšleně. „Přemek... už to jsou nejmíň... tři roky.“

Pohlédla na něj a posmutněle přikývla. „Letí to.“ Paradoxní bylo, že mu ten smuteční oblek slušel k prošedivělým skráním. Taky byl šitý na míru a stál ho třicet tisíc. Dokonce i na pohřbech musel vypadat úspěšně. Opravdu to letí. Vždyť už spolu žijí přes dvacet let. Přesto se nikdy nevzali. Proč taky? *Bez dětí. Takoví plonkoví*, zamítl její návrhy na manželství. Ano. Plonkoví. Ale copak za to mohla? Ona?

Pípla jí esemeska. Vytáhla mobil a přečetla si ji. Kondolovala jí spolužačka ze střední školy Martina. Pavel zaměstnával jejího manžela jako finančního ředitele. Díky Katce samozřejmě. „Píše Martina... Prý se omlouvá. Že nemohla přijít.“

„Hm, jak jinak. Si nemohla tu módní přehlídku v Miláně odpustit, co?“

Katka se kousla do rtu a podívala se z okna. Na parapetu seděla straka. Pozorovala, jak tam poskakuje. Drze. Sebevědomě. „Přemnožily se,“ řekla potichu. Povzdechla si. „Docela mě mrzí, že se Martina neukázala. Máma ji měla moc ráda.“

„Ti to říkám. Většina z nich jsou pokrytci. Ještě že jsem zrušil pohřební hostinu. To nucení se... do nějakýho rádoby veselí. Bezobsažný plky,“ prohlásil přezíravě.

Katkou to trhlo. Kousla se do rtu. Ona by smuteční hostinu ráda, i ostatní chtěli na mámu zavzpomínat, ale Pavel rozhodl, že se nakonec nic po-

řádat nebude. Připravila i spoustu fotek, které chtěla smutečným hostům promítnout. Věnovala tomu hodně péče. „No jo no,“ řekla s povzdechem. Dala telefon do nabíječky a posadila se ke stolu s nepřítomným pohledem. Naklonila se k Pavlovi a smetla konečky prstů nějaké chmýří z klopky jeho saka. Když letělo dolů, zachytila ho. Zmáčkla mezi prsty. Šla ho vyhodit a vrátila se. Na chvílku se zamyslela. Měla provinilý výraz. „Je to divné, asi to zní kacířsky... ale nějak to ze mě... Vím, je to strašné, co řeknu. Nějak to ze mě ale všechno spadlo.“

Podíval se na ni překvapeně. Přikývla, jako by to potvrzovala. Ano. Bylo to tak. Nejráději by si za to nafackovala, pověsila se na první větev za kotníky a spílala si, jaká je dcera. Nikdy si nepřipadala jako špatná dcera. S mámou měla moc hezký vztah. Ale ten provinilý pocit se prostě vkradl do její blízkosti, černým okousaným nehtem pootevřel vrátka do její mysli a s potouchlým výrazem tam skočil a zakouzl se.

„Normální přece,“ řekl, aby jí dodal alibi. Ale pocit viny nezmizel.

„Normální? To si nemyslím... mám výčitky, že to tak cítím. Ale nemůžu si pomoci. Prostě nemůžu. Je mi jasné, že to jsou cykly. Že to bude nahoru dolů. Ale stejně... připadám si hrozně... nevděčně.“

Mávl rukou. „Vytrpěla sis dost.“

Ano. Měl pravdu. Ale mohl by přísahat, a stejně by to vnitřně nepřijala. A navenek? To je jiná. „Dva roky... Asi už jsem během té doby otupěla. Jednou... jednou jsem se dokonce přistihla, jak si říkám, že by bylo lepší, kdyby už odešla. Asi před měsícem. Aby to už skončilo. Celou noc sténala. Strašný... Jak jsem jen mohla? Takhle přemýšlet?“

Viděl, jak se trápí. „Neblbni. Tohle přece napadne každého. Ona bolesti, ty stresy... Chtěla jsi, aby se přestala trápit a ty nervovat. Ne že sis přála její smrt. Tak to není.“

Vděčně se usmála. „Děkuju.“

Mávl rukou a zachmuřil se. „Ale ti tví bráškové nechali všechnu péči na tobě. Pěkně se na vás vybodli. Na tebe. I na mamičku. Pěkní nazdárce... Ti říkám pořád,“ poznamenal jízlivě.

Začala je bránit. Jako vždycky. „Věděli, že mám čas se o ni starat. Oni

musí pracovat.“ Ano. Řekla to, ale jako obranný val to nemělo valného účinku. Asi jako husitské vozy proti raketám středního doletu. Sakra, proč ji zrovna teď napadají rakety? Se středním doletem? A proč nemají dolet dlouhý? Nebo krátký? Že by zlatá střední cesta? Možná měl konstruktér středně dlouhý partnerský vztah. Tak navrhl středně dlouhý dolet. Ona má zaplatpánbůh vztah s doletem dlouhým. I když na střední a v prvéku si zkusila i pár doletů krátkých.

Když vyslovila tu souvislost mezi svými bratry a prací, Pavel se nejdřív zasmál. Potom se naštvál. „Musí... Jeden už je na pracáku skoro rok. Musí. Jsem mu nabízel, ať jde ke mně aspoň dělat řidiče.“

„Má bakaláře přece.“

Ušklíbl se. „Jo, bakaláře, milostpán. A k čemu mu je? Jeho bakalář? Línej je, to ti povídám, pan bakalář. Ručičky pěkně dozadu, hlavně kasírovat podporu v nezaměstnanosti a příspěvky na bydlení...“

„To neříkej.“

„Neříkej? A co ten druhej? Taky mistr světa. Druhej dělá na poloviční úvazek a nechá se živit manželkou. Přísírka. Že neměli na mámu čas? Ale měli. Jenže to na tebe prostě hodili. Tečka. Dva roky jsi byla v háji. Dva roky!“

Pokřčila rameny. „Ale na tý chalupě jí bylo nejlíp. Měla to tam ráda. Je dobře, že zrovna tam...“ Nedořekla. Nechtěla ani domýšlet. Zase se zjevil ten černý vír pohlcující veškerou pozitivitu.

„Co to kafe?“ zeptal se.

Vděčně se k tomu upnula. „Ježíš, vidíš... Promiň. Hned to bude.“

Otevřela skříňku, aby vyndala designové hrnky, které koupili k novému značkovému presovači. Zapnula ho. Patřil do kategorie profesionálních, ale i když Katka namítala, že je zbytečně drahý, vždyť ani tolik kafe nepije, Pavel si trval na svém. Chtěl jen to nejlepší. Robustní kávovar. Majestátnost. Nepřehlédnutelnost. Ve všem. „Nepodnikám a nedřu se jenom proto, abych si kupoval věci jako socky,“ ukončil kategoricky debatu. Slovo *socka* vyslovil s přezíravým opovržením. Rty se mu přitom zhnuseně zkroutily. A pak se rozohnil. „Tenhle systém ti dává plnou možnost urvat si to nejlepší. Kdo to neumí, je pitomec. Naprostej idiot! A pak musí škemrat o podporu.“ Ta-

kovým lidem říkal *dávkaři*. „Bez sociálních dávek chcípnou. A stát je blbej, že jim je dává.“ Za vzor měl britskou premiérku Margaret Thatcherovou a amerického prezidenta Donalda Trumpa. Takže ho Katčín návrh na přiměřený rodinný kávovar za rozumnou cenu nadzvedl. Naštvala ho jako ostatně poslední dobou nesčetněkrát. Ne že by míval v naprosté většině nějaký rozumný důvod. Ale rozčilil se. Na ni. „Taky sem přece choděj návštěvy a viděj, v čem jim děláš kafe. Ta tvoje šetrivost...“ dodal s úšklebkem. Nehádala se s ním. Nikdy se s ním nehádala. Když rašila hádka, rovnou ji zařizla už u kořínků.

Zatímco se káva připravovala, přešla k CD přehrávači. Pavel ji pozoroval. Musel uznat, že má pořád zachovalou postavu, která dokáže přitáhnout mužskou pozornost. Její plné rty by mohly sloužit jako razítko na značkování srdíčkových valentýnek. Trochu snědá pleť navozovala otázku, jak se mixovaly geny jejich předků. I v zimě působila, že se ještě nedávno vystavovala prudkému slunci. Barva jí sice pomáhala s odstínem kaštanových vlasů, ale proč přírodě trochu nepomocť, když výsledek vypadá hezky? Nebyla moc vysoká, ale co okamžitě upoutalo pozornost, byly její zelené oči. Krásné a výrazné. Zalévaly ho horkým a vlídným pohledem. Na svůj věk měla až neuvěřitelně mladistvý vzhled, a i když si oblékla vytahané domácí oblečení, působila stále sexy.

Pořád vypadá dobře, pomyslel si Pavel. Žádný modelkovský typ, ale obyčejně hezká. Určitým milým a nevtíravým způsobem.

Katka chvíli hledala mezi cédéčky. Nakonec pustila *Take Me Higher* od Diany Rossové. Měla ráda retro muziku. Připomínala jí dobu, kdy chodila na diskotéky. Ještě za socíku. Do Paláce kultury, na *Valdek*, do *Repre*, na Štvanici. Občas i na Vlastu. Někdy i do *Srdíček*. Strašně ráda tancovala. Strašně moc. Hezké vzpomínky. Ale už netancuje. Pavel to nemusí. A ona jít sama někam bez něj? Nepřípustné! Potkali se na vysoké škole ekonomické. Ona se zamilovala a školu nedodělala, protože čekala dítě. Jenže... jenže... a to už nebyly hezké vzpomínky.

Přidala mu do hrníčku trochu whisky. Vzpomněla na Přemka. I na tu událost před mnoha lety. To Přemek zatáhl Pavla do těch zatracených mo-

torek. To Přemek byl vlastně na začátku té dávné minulosti. Měla by ho nenávidět. Jenže to nedokázala. Nenávist je šířající. Míříte jí na někoho jiného, ale ona se naopak zakousne do vás, zůstanou vám jenom černé myšlenky a tlusté strupy překrývající hluboké krátery negativních myšlenek. Motorcky se nakonec staly Přemkovi osudnými. Chudák, povzddechla si.

„Je dobře, že jsi přestal jezdit. Ty motorcky...“

„Hm!“

Škubla sebou. To významné a káravé *hm*. Vždy znělo jako výčitka, když jednou začas zavedl někdo z nich na tohle téma řeč. *Hm!* Orámované vykřičníky zleva, zprava, shora i zespoda. Zasvištělo vzduchem a padlo do bahna jako těžký kámen. To *hm* je ostříklo špínou. Ale to se stalo jednou za dlouhá léta. Motorcky byly tabu. A taky to bylo snad poprvé a naposledy, kdy ji v něčem poslechl. V tomhle případě měla ale pádné argumenty. Velmi pádné. Snažila se otravné *hm* zapudit. Dát ho do klatby. Byla na něj alergická. Ale mlčela. Jako vždy.

Položila na stůl podšálky a na ně hrnky s kávou. Na talířcích bylo malé logo. Mímoděk je pootočila tak, aby se krylo s ouškem a to bylo na pravé straně. Připravené pro praváky. „Jsi zvláštní,“ řekl, když ji pozoroval. Podívala se na něj nechápavě. „Ten tvůj *zákryt*, myslím. Uvědomuješ si to vůbec?“

„Co?“

„Jak rovnáš ty talířky. A hrnečky.“

„Jo tak.“ Dřív měla na starosti veškerou péči o dům. Rozhlédla se kolem sebe. „Budu se tady do toho muset zase trochu oprít.“ Zase vjet do starých kolejí, pomyslela si. Snad úplně nezrezivěly. Opět to tady vyčistit, vyčítit, dát dohromady tu jejich klíčku. Prostor, ve kterém se cítila bezpečně. Zmapovaný. Jejich domov. Zázemí. Zase bude zářit. Ta čistota domova se přelévávala do jejího duševního prostoru. Duševní mop? Ano, stojí v komoře. Připravený. Její starý život je připravený. Život, na který byla zvyklá. Režim, který jí uklidňoval. „Řád a pořádek. Víš, že je mám ráda,“ řekla s pohledem na hrnek zarovnaný s talířkem.

Neřekl na to nic. Jen sklopil oči. Popijeli kávu. Mlčeli. Katka vždy vrá-

tila šálek na talířek a srovnala ho. On nikoliv. Přemýšlela o posledních událostech a automaticky mu ho poupravila. Do správné polohy. Pozoroval to s určitou nelibostí. Prostě už byl na jisté její manýry alergický. Ale za ty roky... Vždycky se časem něco najde. Nebylo by normální, kdyby ne. „To jsou právě ty věci,“ řekl pro sebe. Katka nezareagovala. Pohroužila se do svého nitra.

Občas jí pípla další esemeska. Asi další kondolence. Nechala to být. Přechtě si je později. Najednou. Ta slova, která už nic nespasí. Nevrátí. Nevdechne život. Jsou milá, ale formální. Proč si nepíšeme víc? Když je dobře? Věděla, že zaběhnuté věci nezmění. Sama je taky taková. Teď se ale bude muset soustředit na návrat do života. Vlastně se na to těšila. „Uklidím tady. Pořádně,“ řekla nahlas, ale spíš mluvila sama k sobě.

Pavel se podíval na hodinky. „Budu muset jít.“

Chvilku jí trvalo, než informaci zpracovala. Šálí ji snad sluch? Ne. Bohužel. „Cože?“

Pavel upřel pohled na hrníček. „Mám jednání... o té případné fúzi.“

Katka zalapala po dechu. Ochromil ji strach. Má teď tomu všemu čelit sama? Přece ji tu nemůže takhle nechat. Jako zraněné zvíře někde v koutě. To má pojit? Neotravovat? „Si děláš srandu? Mě tady jako takhle necháš... teď? Samotnou? Zrovna teď? To nemůže počkat? To přece musí pochopit... Právě jsme se vrátili z pohřbu.“

„Víš, jak to je. Život jde dál. Tvoji mámy mi je líto, ale byznys se pořád točí. Ten Němcour letí zítra zpátky. Jestli chci jeho investice...“

Chci, chci, jak chci? pomyslela si Katka. Co se do Pavla nahučela, aby rozšířili výrobu. Musela ho přemlouvav. Zůstaneme při zdi, bránil se. Katka ho nabádala, aby se etablovali na německém trhu. Ona byla přece tím impulzem. A on zase mluví v jednotném čísle. *Jestli chci jeho investice.* Ale tomu potenciálnímu investorovi, už když se s ním seznámila, nedůvěřovala. Ženský instinkt. Dokonce navrhla jiného, za kterého se provdala její spolužačka z gymnázia. Žili v Berlíně. Pavel se jí vysmál a prohlásil něco o emoční hormonální nerovnováze. Nedal na ni. Měla protestovat tehdy, a měla by se ozvat i teď. Jednotné číslo!